

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

1 februarie

2013

Anul XII

nr. 4 (455)

8 pagini – 4,10 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Reflecții privind
modalitățile de
examinare a studenților
facultății de drept** pag. 3

**Comisia de la Veneția va
prezenta în martie concluziile
sale asupra proiectului Legii
privind finanțarea partidelor
politice din Moldova** pag. 4

**Moldova regresează
la capitolul
libertatea presei** pag. 5

La Bruxelles a avut loc Reuniunea Înalților Oficiali RM-UE privind liberalizarea regimului de vize

Recent, la Bruxelles a avut loc Reuniunea Înalților Oficiali RM-UE privind liberalizarea regimului de vize, care a fost condusă de către viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Natalia Gherman, și Directorul General pentru Afaceri Interne (DG HOME) al Comisiei Europene, Stefano Manservigi.

În cadrul întrevierii, ambele părți au trecut în revistă ultimele evoluții ale Dialogului RM-UE privind liberalizarea regimului de vize. În acest sens, au fost menționate principalele recomandări ale celui de-al treilea Raport al Comisiei Europene cu referire la implementarea Planului de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize și a Studiului privind evaluarea impactului asupra nivelului de migrație și securitate asupra UE în cazul liberalizării regimului de vize pentru cetățenii țării noastre, trecerea oficială a Republicii Moldova la cea de-a doua fază a dialogului, precum și examinarea în detaliu a rezultatelor prezentate în cadrul primului Raport de Progres al Moldovei privind implementarea celei de-a doua faze.

De asemenea, părțile au stabilit următorii pași pentru perioada imediat următoare, în special în ceea ce privește calendarul, termenii de referință și componența misiunilor de evaluare ale UE și statelor membre ale UE privind nivelul de implementare a condiționalităților fazei a doua a Planului de Acțiuni RM-UE.

Potrivit MAEIE, misiunea de evaluare urmează să sosească în Republica Moldova în a doua jumătate a lunii februarie 2013.

**26 de universități din
Moldova incluse
într-un clasament
mondial al instituțiilor
de învățământ superior**

26 de universități din Republica Moldova au fost incluse într-un clasament mondial al instituțiilor de învățământ superior, elaborat de „Ranking Web of World University” (RWWU). În total, studiul a evaluat 20 742 de universități din întreaga lume.

În topul celor mai bune 10 000 de universități din lume au ajuns 10 instituții din Republica Moldova. Universitatea Tehnică a Moldovei conduce lista universităților din țara noastră, situându-se pe locul 2167.

Aceasta este urmată de: Academia de Studii Economice (2621), Universitatea de Stat din Moldova (2851), Universitatea Liberă Internațională din Moldova (5058), Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie (5585), Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți (6165), Universitatea „Univers-Moldova” (8821), Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul (9498) și Universitatea de Stat din Comrat (9966).

Pentru prima dată, instituțiile de învățământ superior din Moldova, șase la număr, au fost incluse în „Ranking Web of World University” în 2010. În aprilie 2012, numărul acestora a crescut la 19. Potrivit clasamentului, cele mai bune zece universități din lume se află în SUA, pe primele trei locuri se află Harvard University, Massachusetts Institute of Technology și Stanford University.

Republica Moldova riscă să nu semneze Acordul de Asociere în 2013

Republica Moldova a încheiat săptămîna trecută o nouă rundă de negocieri pe marginea Acordului de Asociere și a celui de liber schimb cu Uniunea Europeană.

Tratativele ar urma să se încheie în primăvara acestui an. Experții afirmă însă că mai este mult de făcut pentru a atinge standardele europene, iar criza politică de la Chișinău riscă să împiedice semnarea Acordului de Asociere în acest an.

Republica Moldova ar putea finaliza negocierile pe marginea Acordului de Liber Schimb cu Uniunea Europeană în luna martie, în cadrul următoarei runde care se va desfășura la Bruxelles, a declarat ministrul adjunct al Economiei, Octavian Calmăc, negociatorul-șef din partea țării noastre. El a precizat că au fost finalizate negocierile asupra textelor juridice, s-a convenit asupra accesului pe piață a serviciilor și părțile sînt aproape de a găsi un consens privind aplicarea taxelor vamale și a accesului pe piață a bunurilor.

Tot în primăvara acestui an ar urma să fie finalizate și negocierile pe marginea Acordului de Asociere a declarat ministrul

adjunct al Afacerilor Externe și Integrării Europene, Natalia Gherman. Potrivit ei, Republica Moldova și Uniunea Europeană au intrat în etapa finală a procesului de negocieri.

Parlamentul a votat practic toate legile importante pentru semnarea acestor documente, urmează implementarea lor, a declarat analistul politic, Roman Mihăieș. El însă a menționat că în cazul în care criza politică va continua și se va ajunge la alegeri anticipate, atunci Republica Moldova riscă să nu semneze Acordul de Asociere în acest an.

Acordul de Liber Schimb înseamnă integrarea Republicii Moldova în spațiul economic comunitar, dar există foarte puține companii care au produse de calitate necesară pentru a fi exportate în Uniunea Europeană, consideră analistul economic Roman Chircă. Potrivit acestuia, Acordul de Liber Schimb nu va aduce beneficii în termen scurt.

Amintim că Republica Moldova a început negocierile pe marginea Acordului de Asociere, care va cuprinde Zona de Liber Schimb, în ianuarie 2010.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****Primăria a decis: Itinerariile troleibuzelor și autobuzelor nu se vor suprapune cu cele ale microbuzelor**

Primăria Chișinău intenționează să schimbe itinerariile troleibuzelor, autobuzelor și microbuzelor, astfel încât acestea să nu se suprapună. Anunțul a fost făcut de către primarul general Dorin Chirtoacă, în cadrul ședinței operative.

Potrivit edilului, „transportul public de mare capacitate este prioritatea”, de aceea vor avea loc aceste schimbări. Totodată, dînsul a menționat, că în contractul de achiziționare a troleibuzelor este prevăzut un punct, în care este specificat, că itinerariile acestor rute nu trebuie să se suprapună.

„Microbuzele au salvat situația pe parcursul a circa 15 ani, dar s-a ajuns și la unele complicații. Indiferent de grevele organizate și creșterea nemulțumirilor din partea șoferilor, acestea sînt decizii care depășesc punctele de vedere ale Primăriei”, a spus D. Chirtoacă.

De asemenea, sursa citată a subliniat că suprapunerile vor fi excluse treptat, iar banii pentru implementarea noilor reguli vor fi alocați din fondul de rezervă al Primăriei Chișinău.

D. Chirtoacă a solicitat de la Direcția Transport să propună un grafic cu noile itinerarii.

Instituțiile care dețin date personale, incluse într-un registru

În R. Moldova a fost creat un registru al tuturor instituțiilor care dețin date personale ale cetățenilor țării. Potrivit directorului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP), Vitalie Paniș, instituțiile vor fi consultate în procesul de securizare a datelor personale de experți în domeniu.

Vitalie Paniș susține că în unele instituții, potrivit statisticii, există scurgeri de informație despre viața privată a oamenilor, care mai apoi este utilizată în scopuri meschine. Centrul investighează toate cazurile de violare a dreptului la viața privată, iar cei care încalcă legea se aleg cu proces contravențional sau chiar cu dosar penal.

Pentru a ajuta instituțiile ce dețin date cu caracter personal să nu încalce legea, neștiind cum să protejeze datele personale, centrul a elaborat un registru al acestor instituții. Printre acestea urmează să se înregistreze MTIC, SIS, Procuratura Generală, MAI, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, dar și instituțiile private, cum ar fi operatorii de telefonie.

CNPDCP a fost creat acum trei ani la recomandarea UE.

Salarii mai mari pentru funcționarii din administrația publică locală

Funcționarii din administrația publică locală vor avea salarii majorate. Premierul Vlad Filat a cerut Ministerului Finanțelor și Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei să prezinte soluții în acest sens. Premierul spune că salariile primarilor sînt prea mici, iar această inechitate trebuie să fie lichidată.

Solicitarea premierului Vlad Filat vine după ce s-a întîlnit cu membrii Congresului Autorităților Locale, la care au fost discutate problemele pe care le au funcționarii în activitatea lor. Filat spune că, creșterea salarială va asigura un echilibru în remunerarea funcționarilor publici.

Deocamdată, nu se știe cu cît vor crește salariile funcționarilor publici de la sate. Premierul Vlad Filat asigură însă că, Executivul va identifica mijloace financiare pentru ca ei să primească lefuri mai mari.

Majorarea salariilor pentru funcționarii administrațiilor publice locale a fost propusă încă anul trecut de Guvern. Dar din cauza discuțiilor contradictorii în Parlament, inițiativa legislativă a Executivului a fost retrasă.

Nouă ministere vor implementa din luna martie inițiativa „Guvern fără hîrtie”

Începînd cu săptămîna curentă și pînă la sfîrșitul lunii februarie, Cancelaria de Stat, Ministerul Justiției, Ministerul Educației, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Ministerul Afacerilor Interne vor participa la implementarea Sistemului Informatic de Gestiune a Documentelor și Înregistrărilor în Autoritățile Publice Centrale – SIGEDIA.

Astfel, de la începutul lunii martie, corespondența oficială a acestor instituții va fi ținută pe suport electronic. În faza imediat următoare, SIGEDIA va fi aplicată în celelalte ministere și instituții ale autorităților publice centrale.

SIGEDIA va contribui la modernizarea serviciului public, permițînd organizarea, accesul, controlul și publicarea documentelor și informațiilor autorităților publice centrale într-un mod rapid, ușor și precis. Potrivit unui comunicat al Guvernului, aplicarea SIGEDIA va diminua costurile administrative cu aproximativ 13 milioane lei.

Conform unor estimări, Guvernul produce anual între 200-500 mii de documente, echivalentul a aproximativ 238 tone de hîrtie. SIGEDIA va eficientiza procesul de corespondență, reducînd durata acesteia de la cîteva zile, în cazul suportului pe hîrtie, la cîteva secunde, în cadrul sistemului informatic de gestionare a documentelor. Pe suport de hîrtie, în procesul de lucru, un document este multiplicat în medie de 19 ori, iar pentru a căuta documente, 80% din angajați petrec zilnic aproximativ 30 de minute. În medie 7,5% din documente pe suport de hîrtie se pierd ireversibil, iar SIGEDIA va securiza sistemul de corespondență și de arhivare a documentelor.

APCE: Moldova tărăgănează executarea deciziilor CEDO

Republica Moldova se numără printre țările în care există probleme structurale ce țin de executarea deciziilor adoptate de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CEDO).

Aceleași recomandări sînt aplicate și în cazul Ucrainei, Bulgariei, Greciei, Italiei, Poloniei, României, Federației Ruse și Turciei.

Recomandările în cauză sînt stipulate în Rezoluția APCE, adoptată, recent, în cadrul reuniunii Adunării plenare de la Strasbourg. Rezoluția a fost votată cu 100 de voturi pro, un vot împotriva și cinci abțineri.

Potrivit documentului, statele poartă responsabilitatea pentru asigurarea aplicării eficiente a Convenției Europene a Drepturilor Omului

la nivel național, alături de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului și a Comitetului de Miniștri. „Parlamentele naționale ar trebui să se implice activ în implementarea acestor hotărîri, și, în special, în înlăturarea deficiențelor structurale”, se

spune în rezoluție.

Guvernele țărilor care fac parte din Consiliul European sînt, de asemenea, chemate să „exercite presiunea și să ia măsuri mai ferme” în cazurile în care hotărîrile Curții Europene nu sînt executate.

Moldova printre pionierii cu cele mai multe cereri la CEDO

Moldova se află printre primele nouă țări cu cele mai multe cereri depuse la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului. Potrivit unui raport de activitate, în anul 2012, CEDO a pronunțat peste o mie de hotărîri, fiind soluționate 87,8 mii de cereri, aproape dublu față de anul 2011.

Mai mult de o treime din hotărîrile pronunțate de CEDO, în 2012, vizează patru state membre ale Consiliului Europei: Rusia (122), Turcia (117), România (70) și Ucraina (69). În 82% din cazuri, Curtea a constatat cel puțin o violare a Convenției de către statul pîrît.

La 1 ianuarie 2013, aproximativ 128 mii de cereri erau pendinte în fața unui organ decizional. Mai mult de jumătate din ele au fost înaintate împotriva a patru state: Rusia, Turcia, Italia și

Ucraina, Moldova fiind printre primele nouă țări cu cele mai multe cereri depuse la Curte.

Conform raportului Curții, pe 1 ianuarie anul curent, 3,2 mii de cereri pendinte erau îndreptate împotriva Moldovei. După numărul de cereri înregistrate în 2012, raportat la populația țării, Moldova se poziționează pe locul 6, pe cînd în anul 2011 se situa pe locul trei.

În privința Moldovei, pe parcursul anului trecut, Curtea a pronunțat 27 de hotărîri, dintre care în 25 de hotărîri a fost constatat cel puțin o violare a Convenției. Cea mai importantă hotărîre, din punct de vedere juridic, pronunțată de Curte, pe parcursul anului 2012, împotriva Moldovei este cauza Catan și Alții c. Moldova și Rusia, din 19 octombrie 2012, în care a fost abordată jurisdicția guvernelor R. Moldova și a Federației Ruse în raport cu politicile de educație în regiunea separatistă din Moldova.

Prin hotărîrile pronunțate în 2012, Guvernul R. Moldova a fost obligat să plătească compensații în mărime de 842,8 mii euro.

În Capitală va fi instituită o stradă pietonală permanentă

Vom avea zonă pietonală permanentă începînd cu vara care vine. Cel puțin asta promite primarul Capitalei, Dorin Chirtoacă. Drept destinație a fost aleasă strada Alexandru Diordița din Chișinău.

Producătorul local de bere „EFES Beverage Group” a propus un parteneriat cu autoritățile locale pentru a transforma strada Al. Diordița într-o stradă pietonală cu statut permanent.

Între timp, Primăria Chișinău urmează să decidă dacă va continua proiectul de anul trecut – străzi pietonale de weekend pe bdul Ștefan cel Mare și Mitropolit Varlaam. „Pare a fi un proiect realist pentru perioada caldă a anului curent. Mai ales că acolo nu avem deloc transport public. Este o încercare de a avea stradă pietonală permanentă. Strada deja funcționează ca pietona-

lă. Însă, nu cumva să fie transformată strada A. Diordița în strada „berii Chișinău”. Evident că ei vor dori să amplaseze un anumit tip de publicitate. Să nu fie prea multă, să nu se exagereze cu publicitatea. Decît să stricăm lucrurile în acest sens, mai bine alocăm bani din bugetul municipal”, a punctat edilul Capitalei.

Ideea pare a fi realizabilă. „Pe str. A. Diordița, toți agenții economici și toți locuitorii din preajmă au și alte chei de acces. Această stradă este foarte ușor de transformat într-o stradă pietonală. Cred că agentul economic care a înaintat această inițiativă dispune și de resurse financiare și de posibilități”, a meționat, la rîndul său, viceprimarul Nistor Grozavu.

Primarul s-a gîndit deja și la dezvoltarea acestui proiect. „Dacă va reuși

acest proiect, vom susține dezvoltarea lui spre partea centrală. Dacă ar fi să examinăm posibilitatea de extindere a proiectului, am putea începe de la str. Albișoara, toată aleea de pe bdul Grigore Vieru, str. A. Diordița ar fi conectată cu scuarul Catedralei...”, a propus Dorin Chirtoacă.

Amintim că pentru prima dată, zonă pietonală a fost organizată pe bulevardul Ștefan cel Mare, în perimetrul străzilor Alexandru Pușkin și Vasile Alecsandri, pe parcursul lunii septembrie și în prima jumătate a lunii octombrie. Municipalityatea a renunțat la ideea ca bulevardul Ștefan cel Mare să fie stradă pietonală din motiv că pe timp de iarnă se va circula mai greu pe drumurile adiacente, în condițiile în care perimetrul bulevardului Ștefan cel Mare va fi închis.

Curtea de Conturi a identificat mai multe deficiențe în domeniul automatizării alegerilor

În prezent, automatizarea completă a proceselor electorale nu este posibilă. Obiectivele inițiale au fost stabilite fără a fi luate în considerație circumstanțele reale, iar activitățile îndreptate în acest sens au fost lipsite de flexibilitate și clarviziune. Constatările aparțin expertilor Curții de Conturi, care au prezentat, recent, raportul auditului privind performanțele în domeniul automatizării proceselor electorale.

Auditorii au identificat mai multe deficiențe în conexiunea Registrului de stat al alegătorilor cu alte resurse informaționale gestionate de alte instituții centrale ale statului.

De asemenea, raportul relevă lipsa unui studiu complex asupra situației în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor (TIC), posibilităților și capacităților reale ale participanților în procesul electoral, precum și implicarea necorespunzătoare a Comisiei Electorale Centrale (CEC) în cadrul realizării Proiectului „Suport Electoral pentru Moldova”, finanțat de PNUD.

Totodată, raportul constată nivelul scăzut de dotare cu

tehnică de calcul și cunoștințe în domeniul TIC, precum și problemele în asigurarea cu canale suficiente de comunicare în autoritățile publice locale (APL).

CEC nu poate fi considerată unicul responsabil de situația dată, mai susțin experții Curții de Conturi. „Constatăm dependența de surse externe de date și întîrzierea implementării noilor tehnologii de comunicare, autentificare și securitate, prevăzute în cadrul Strategiei naționale „Moldova electronică”, precizează ei.

Proiectul „Suport Electoral pentru Moldova” are menirea să contribuie la dezvoltarea democrației prin consolidarea proceselor electorale. Costul estimat pentru implementarea activităților este de 4,5 milioane de dolari SUA.

Comisia Electorală Centrală a apreciat înalt calitatea raportului, ținînd cont de domeniul supus evaluării, iar constatările și recomandările prezentate vor servi drept bază pentru elaborarea unui plan de acțiuni, care va ajuta organele electorale să-și realizeze performanțele în domeniu.

Reflecții privind modalitățile de examinare a studenților facultății de drept

Nicolae OSMOCHESCU,
doctor în drept, profesor
universitar, Facultatea de
Drept, USM

Recent, s-a încheiat Sesiunea ordinară pentru studenții anului I-II, Facultatea de Drept, Secția de zi și înainte de Revelion, pentru studenții anului IV, Secția cu frecvență redusă. Prin rotația cursurilor, studiile practic durează 10 luni din anul calendaristic, inclusiv sâmbăta și duminica, deseori până la ora 21.50 (seara).

Ca și alți colegi de-ai mei, am fost examinator, studenții anului doi susținând examenul la cursul de Drept Internațional Public. Am avut, trei grupe care își fac studiile în limba română și două grupe care învață în limba rusă. În acest context, am constatat că apar un șir de întrebări serioase, la care am să încerc să dau un răspuns, obiectiv, corect și justificat.

Așadar, prima întrebare vizează faptul că din an în an, în special după trecerea la sistemul Bologna, rezultatele examenelor sînt din ce

în ce mai proaste. Explicația este simplă – noi nu sîntem pregătiți pentru sistemul Bologna, pentru implementarea eficientă a acestuia fiind necesară o bază material-tehnică, logistică și didactico-științifică adecvate. Un exemplu – procesul Bologna presupune mobilitatea studenților și a corpului didactic. Câți studenți, masteranzi, doctoranzi, profesori de la facultatea noastră au trecut prin procesul de mobilitate „a la Bologna”? Eu nu cunosc niciun caz, dar poate greșesc.

A doua cauză, în opinia mea, ține de formularea testelor. Actualmente, dacă studentul a dat un răspuns corect la primele subiecte, el este asigurat cu notă pozitivă, chiar dacă la celelalte subiecte nu a răspuns nimic. Asta dacă ne conducem strict de formula $3+5+7=15 \times 2=30=10$. Pentru 5 este necesar, în varianta cu 2 subiecte, 6 puncte, pentru varianta cu 3 subiecte sînt necesare 9 puncte.

De aici rezultă că înveți și memorizezi 3 definiții și ai fost promovat, fiind un profan absolut în materia dreptului respectiv, dar nici nu ieși stimulat să înveți mai bine.

Forma examenului. Cît de rațional este organizat un examen numai în scris sau numai verbal, pentru studenții de la drept. În prima variantă este imposibil să-l ascuți pe student, să

vezi și să auzi cum judecă, cum își exprimă gândurile, cum poate conversa, discuta cu profesorul (deci și cu viitorii clienți). Se primește că educăm și instruiem studenții și viitorii juriști ca persoane, să fie iertat de termenul utilizat „mute” sau „surdo-mute”, ca rațele chinezești.

Sa dat uitării definitiv un lucru foarte esențial în activitatea juristului. Un jurist, indiferent de funcția pe care o deține – notar, avocat, procuror, judecător, parlamentar etc., trebuie să fie un bun orator, un bun psiholog. Cum să însușești aceste deprinderi, dacă predarea cursurilor respective a fost dată uitării, iar examenele practice, se susțin numai în scris.

În a doua variantă – examenul verbal – nu putem vedea, citi cum își exprimă studentul gândul în scris, care este lexiconul studentului, care sînt deprinderile lui stilistice, lingvistice, și deci, cum se prezintă la capitolul gramatică? Nu este un secret pentru nimeni cu ce cunoștințe vin la facultate o bună parte din cei admiși la studii.

Rămîne o singură variantă logică și optimă, în opinia mea – examenul mixt. După ce au fost controlate lucrările scrise, în prezența întregii grupe, se prezintă notele fiecărui student și dacă este nevoie, se fac precizări, concretizări, se discută subiectele testului într-un dialog civilizat și obiectiv. În așa mod se previn toate posibilele

speculații, neînțelegeri, bănuieli, acuzații de neobiectivitate a profesorului. Poți duce în eroare un profesor care te cunoaște un an, dar nu poți duce în eroare toți colegii de grupă care te cunosc mult mai bine decît profesorul, unii chiar din liceu.

Personal, practic anume acest mod de examinare din 1986, și vreau să spun, fără falsă modestie, că nu am avut în acești ani nicio contestație, privind nota dată studentului, la examenul susținut la disciplinele pe care le predau.

Desigur, o așa modalitate răpește foarte mult din timpul personal al lectorului. Este în fond un sacrificiu, dar este un sacrificiu nobil în folosul calității viitorului jurist. Consider că decanatul, rectoratul urmează să se ocupe în permanență de această întrebare, inclusiv prin abordarea și examinarea problemei care se referă la norma de timp calculată pentru un student, pentru examinările în funcție de forma utilizată.

A doua problemă care mă frămîntă de mult timp, este repartizarea orelor pentru cursul de Drept Internațional Public, prevăzute în Planul de învățămînt. Pe parcursul mai multor ani, cursul de Drept Internațional Public a fost redus de la două semestre, la un semestru, și de la 180 de ore (120+60) la 90 de ore (60+30). Aici, fără să mă conduc de așa zisul princi-

piu „dinții sînt mai aproape decît părinții” sau „toți trag la turta lor numai eu la a mea”, pun o întrebare – poate fi studiat un sistem de drept, nu o ramură de drept, un sistem mondial unic pentru toate statele lumii în timp de un semestru și în 90 de ore?

Dreptul Internațional Public ca sistem mondial unic de drept este format din 5 instituții general-teoretice ale DIP și 19 ramuri sine stătătoare de drept, 8 din ele fiind complet codificate (Dreptul Mării, Dreptul Diplomatic, Dreptul Consular, Dreptul Tratatelor etc.) alte 8, parțial codificate sau în procesul de codificare (Dreptul Mediului, Dreptul Economic etc.). Răspunsul meu este unul categoric – nu poate fi predat calitativ și efectiv cursul de DIP în 90 de ore, și respectiv, nu poate fi însușit de studenți în timp de un singur trimestru și în 90 de ore, fără teze anuale. Studentul urmează să se familiarizeze minim cu citirea circa a 100 de tratate și convenții universale și regionale, cum ar fi: Carta ONU, Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, Codul mării etc. Să nu uităm și de legislația națională în materie, care la alte cursuri nu se studiază, de exemplu: Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, Legea cu privire la serviciul diplomatic, statutul consular. Anume acest categoric „nu” este

demonstrat prin tendința periculoasă de creștere a notelor negative la examene (acum, de la profesor la profesor, ele variază de la 25% pînă la 75% din totalul notelor). Rezultatele pot fi și mai proaste, dacă nu ar fi fost prezente „loialitatea și generozitatea” noastră (a majorității membrilor corpului didactic).

Acestea sînt, în opinia mea, probleme-cheie, care dacă vor fi soluționate, rezultatele la examenele de la Dreptul Internațional Public, alte cursuri de drept și la cursurile auxiliare de specializare, vor fi mult mai bune.

Și ultima întrebare care mă îngrijorează – în actualul sistem de predare, instruire, trebuie sau nu trebuie să păstrăm tezele de licență?

Știu că sînt mulți „pro”, dar nu mai puțini „contra”. Dacă păstrăm tezele de licență în forma existentă, procesul de susținere în forma actuală, cînd majoritatea lucrărilor sînt copiate din Internet sau pregătite la nivel înalt de întreprinderi specializate – NU! Dacă la susținere nu participă coordonatorul științific și recenzentul, ci numai cvorumul necesar al comisiei – NU!

Dacă dorim, ca teza de licență să fie cununa celor patru ani de studii la facultate – atunci ea este absolut necesară.

P.S. Toate cele afirmate mai sus sînt valabile și pentru ciclul II – Masterat, pentru specializarea noastră.

Proiectul noii Legi cu privire la mediere va contribui la edificarea unui sistem judiciar modern, soluționarea mai rapidă a litigiilor și descongestionarea în instanțele de judecată

Dezvoltarea unui mecanism eficient de soluționare amiabilă a litigiilor este indispensabilă în procesul de edificare a unui sistem judiciar modern, care să ofere cetățenilor acces nestingherit la justiție, contribuind, totodată, la diminuarea sarcinii ce revine în prezent instanțelor de judecată, la accelerarea soluționării cauzelor și, în final, la creșterea încrederii în actul justiției.

Această constatare a fost făcută de viceministrul Justiției, Vladimir Grosu, în deschiderea unei runde de dezbateri publice asupra proiectului unei noi Legi cu privire la mediere, organizată, recent, de Ministerul Justiției, anunțată un comunicat al instituției vizate.

Proiectul acestei legi, elaborat chiar de ministerul de ramură, în colaborare cu experții PNUD, în cadrul programului „Suport tranzitoriu pentru consolidarea administrației publice în Moldova”, se încadrează perfect în prevederile Strategiei de reformă în sectorul

justiției (2011-2016), precum și în Programul de activitate a Guvernului pentru anii 2011-2014.

Astfel, noua versiune a Legii cu privire la mediere instituie și delimitează competența instituțiilor statului în domeniul medierii, evidențiind care este rolul Ministerului Justiției, al Consiliului de mediere, instanțelor de judecată, organelor de urmărire penală, al administrației publice locale și societății civile. În același timp, proiectul stabilește condiții suplimentare pentru dobîndirea calității de mediator, precum și de suspendare sau retragere a acesteia. În particular, proiectul conferă Consiliului de mediere statutul unui organ de importanță publică, cu personalitate juridică, în componența căruia vor intra, pe lîngă mediatorii, reprezentanți ai tuturor profesiilor juridice – judecători, anchetatori, avocați, profesori etc.

Totodată, noua lege va delimita posibilitatea exercitării activității de mediere în bază de remunera-

re sau pe principii de voluntariat, cea din urmă opțiune urmînd a fi dezvoltată prioritar în cazul litigiilor comunitare, unde membrii societății civile, cetățenii, persoanele de încredere vor avea posibilitatea de a media conflictele minore dintre locuitorii unei localități.

De asemenea, autorii proiectului au considerat oportun să dezvolte un capitol separat pentru reglementarea aspectelor ce țin de medierea cauzelor civile și comerciale. La fel, conform proiectului, organele centrale de specialitate ale administrației publice, organe-

le de autoadministrare a sistemului judecătoresc și sistemul organelor de urmărire penală devin direct responsabile pentru implementarea și promovarea politicilor în domeniul medierii.

La elaborarea acestui proiect, autorii au folosit experiența în domeniu ale unor țări cum ar fi SUA, Italia, Slovenia sau România.

După analiza și compilarea tuturor propunerilor formulate în cadrul dezbaterilor, precum și a celor solicitate tuturor instituțiilor avizate, proiectul noii Legi cu privire la mediere urmează să fie expediat spre aprobare Guvernului.

L. D.

Comisia de la Veneția va prezenta în martie concluziile sale asupra proiectului Legii privind finanțarea partidelor politice din Moldova

Pe data de 8-9 martie curent, Comisia de la Veneția se va reuni în cadrul Sesiunii plenare și va examina proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative cu privire la finanțarea partidelor politice din Republica Moldova. Opinia Comisiei, adoptată în acest sens, va fi pusă la dispoziția autorităților și a publicului larg câteva zile mai târziu – începând cu 11 martie 2013.

Într-un comunicat al Ministerului Justiției al Republicii Moldova se menționează că anunțul a fost făcut de raportorii Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) și ai Oficiului OSCE pentru Instituțiile Democratice și Drepturile Omului (OSCE/ODIHR), în cadrul unei întrevederi pe care au avut-o la Ministerul Justiției cu membrii Grupului de lucru, care au contribuit la elaborarea acestui proiect. La discuții au participat ministrul Justiției, Oleg Efrim, președintele Comisiei

Electoral Centrală, Iurie Ciocan, reprezentanți ai Procuraturii Generale, Ministerului Finanțelor, Curții de Conturi și ai Centrului Național Anticorupție.

În context, ministrul Justiției

i-a asigurat pe delegații celor două instituții internaționale că propunerile și comentariile acestora vor fi neapărat luate în considerație, urmînd să contribuie la consolidarea unui sistem eficient de finanțare al

partidelor și campaniilor electorale din Republica Moldova, precum și la instituirea unui sistem de monitorizare și control a finanțării acestora. La rîndul său, președintele CEC a remarcat complexitatea acestui proiect, care urmărește modificarea a cel puțin șapte acte normative – Codul electoral, Legea privind partidele politice, Codul penal, Codul contravențional, Codul audiovizualului, Codul fiscal și Legea Curții de Conturi.

Amințim că proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative privind finanțarea partidelor politice a fost elaborat de un grup de lucru creat de Comisia Electorală Centrală, în conformitate cu Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție (2011-2015),

iar responsabil pentru promovarea acestuia a fost numit Ministerul Justiției.

Prevederile acestuia reglementează noi condiții de finanțare, din bugetul de stat, al partidelor, precum și modul de utilizare a acestor surse. Autorii obligă formațiunile politice ale căror venituri sau cheltuieli anuale depășesc un milion de lei să comande un audit al rapoartelor de gestiune financiară la cel puțin o dată la trei ani. La fel, la capitolul donații, urmează a fi reduse limitele pentru contribuții individuale ale persoanelor fizice (la 20 de salarii medii lunare pe economia națională) și juridice (la 40 de salarii medii), combinate cu descrierea detaliată a categoriilor de donații ce pot fi primite de partide.

Ministerul Justiției așteaptă, de asemenea, expertiza Centrului Național Anticorupție, căruia proiectul acestei legi i-a fost remis la mijlocul lunii ianuarie.

L. D

Prevenirea și combaterea criminalității transfrontaliere, promovarea și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului – prioritățile Poliției de Frontieră

Recent, Dorin Purice, șeful Departamentului Poliției de Frontieră, în cadrul unei conferințe de presă, a prezentat bilanțul activității instituției pentru anul 2012 și a trecut în revistă prioritățile anului curent.

Astfel, pe parcursul întâlnirii cu reprezentanți mass-media, Dorin Purice a menționat că pentru Poliția de Frontieră anul 2012 a fost unul important, ținînd cont de transformările ce au avut loc și de procesul amplu de reformare, în care mai continuă să fie antrenată instituția de frontieră. În context, rezultatele prezentate atestă faptul că activitatea instituției s-a axat pe îndeplinirea strictă a angajamentelor asumate în vederea prevenirii și combaterii criminalității transfrontaliere, promovării și respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și oferirea unor servicii de calitate pentru cetățeni, potrivit unui comunicat al Direcției Informare și Relații Publice a MAI.

La fel, a fost menționat și faptul că de la 1 iulie 2012, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.215 din 4 noiembrie 2011, cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova și Legii nr.283 din 28 decembrie 2011, cu privire la Poliția de Frontieră, instituția a fost împuternicită cu noi atribuții și competențe. În acest sens, în cadrul autorității au fost instituite subdiviziuni specializate în domeniul urmăririi penale, examinării contravențiilor și expertizei actelor de călătorie. Totodată, la nivel instituțional au fost întreprinse un șir de acțiuni consecutive în vederea realizării directivelor Ministerului de Interne, integrării eficiente și menținerii climatului de ordine și drept la hotarele țării.

Reforma instituțională a generat reducerea numărului de funcții de conducere de la nivelul central cu aproximativ 30% în favoarea funcțiilor de execuție de la nivelele regional și local, totodată, fiind descentralizat procesul decizional la nivel operațional în domeniile resurselor umane, financiar, logistic etc., a subliniat Dorin Purice.

Cît privește planul demilitarizării și profesionalizării Poliției de Frontieră, au fost înregistrate succese, în acest sens, accentele fiind puse pe îmbunătățirea calității pregătirii

personalului în activitatea echipelor mobile și de patrulare, analiza riscurilor, examinarea documentelor de călătorie, patrularea comună, acquis-ul Schengen, studierea limbilor străine, perfecționarea în domeniul combaterii fenomenelor infracționale transfrontaliere și de cooperare.

În contextul implementării documentelor naționale de politici în domeniul liberalizării regimului de vize și managementului integrat al frontierei de stat, pe parcursul anului 2012, Poliția de Frontieră s-a axat pe stabilirea, dezvoltarea și consolidarea relațiilor de cooperare cu autoritățile de frontieră ale statelor limitrofe, statelor-membre UE, EUBAM, Agenția Frontex, Interpol, precum și cu alte instituții internaționale de profil.

Șeful departamentului a afirmat că printre realizările obținute se numără și îndeplinirea tuturor condiționalităților prevăzute de prima fază a Planului de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize, blocul II (compartimentul Managementul de frontieră). La acest subiect, D. Purice a reiterat importanța pregătirii de către misiunile de evaluare, care sînt preconizate pentru februarie curent. Experții străini, în calitate de evaluatori, vor supune verificărilor îndeplinirea tuturor condițiilor necesare implementării cu succes a celei de-a doua faze a Planului de Acțiuni RM-UE în domeniul liberalizării regimului de vize.

În cadrul conferinței în care a fost făcut public bilanțul activității Poliției de Frontieră, au fost prezentate și obiectivele propuse spre realizare pentru 2013.

În acest sens, printre prioritățile anului curent se regăsesc continuarea procesului de optimizare a structurii organizatorice a Poliției de Frontieră, realizarea principiilor Smart Borders (Frontiere inteligente) și E-Frontiera, implementarea Sistemului Național de Control al frontierei de stat după principiul EUROSUR, crearea Centrului de pregătire inițială și continuă a personalului, dezvoltarea infrastructurii și echipamentului de supraveghere și control al frontierei de stat. La nivelul fortificării relațiilor de colaborare, a fost specificată necesitatea consolidării cooperării cu subdiviziunile subordonate Minis-

terului Afacerilor Interne, instituțiile statului, autoritățile de frontieră ale statelor vecine și partenerii internaționali.

De asemenea, în cadrul evenimentului a fost prezentat noul concept de uniformă pentru poliștii de frontieră. Șeful departamentului a menționat faptul că instituția și-a dorit modernizarea uniformei angajaților, care n-a mai fost modificată în ultimii 20 de ani. La elaborarea modelului de uniformă au fost expuse mai multe idei și sugestii, care au fost comasate, astfel încît s-a reușit identificarea unei variante optime din punct de vedere al cromaticii, stilului și materialului folosit. Uniforma nouă include un set de elemente noi, începînd de la culoare, stofă, cusături, și pînă la designul general. Prin această schimbare și cele care deja sînt în derulare în cadrul autorității de frontieră se propune schimbarea atitudinii față de Poliția de Frontieră, felul în care angajații sînt percepuți de către cetățeni.

Hainele vor fi cusute eșalonat – prioritate vor avea cei de la frontiera de Vest și de la Aeroportul Chișinău. Conducerea Poliției de Frontieră promite că în doi ani, toți angajații vor fi ca soșii din cutie.

Actuala vestimentație a poliștilor de frontieră a fost elaborată în perioada sovietică. Potrivit autorităților, culoarea verde nu mai corespunde reformei, prin care trece instituția. Conceptul prevede trei tipuri de uniformă – de ceremonie, de serviciu și de campanie. Toate vor fi confecționate din stofă de culoare albastră.

Au fost modificate și accesorii. Poliștii vor avea un ecuson cu numele propriu, iar femeile nu vor mai purta beretă, ci bonetă. Acest accesoriu a fost schimbat, ținîndu-se cont de preferințele angajatelor.

Epoletii de tip sovietic au fost și ei înlocuiți. Angajații instituției, care au demonstrat presei noile uniforme, spun că vestimentația este comodă.

Noile costume au fost elaborate de către specialiști de la Universitatea Tehnică și vor fi cusute în Republica Moldova. Proiectul de înnoire costă șapte milioane de lei. Poliția de Frontieră are peste 3000 de angajați.

Cor. DREPTUL

Consolidarea cooperării moldo-polone în domeniul afacerilor interne

Recent, ministrul Afacerilor Interne, Dorin Recean, a avut o întrevedere cu ambasadorul Poloniei în Republica Moldova, E.S. Artur Michalski, potrivit unui comunicat al Direcției Informare și Relații publice a MAI.

În cadrul discuțiilor, ministrul a mulțumit oaspetelui pentru vizită, subliniind importanța consolidării relațiilor bilaterale bazate pe reciprocitate, schimb de experiențe și cele mai bune practici.

La rîndul său, oficialul polonez a menționat că apreciază cooperarea cu Ministerul Afacerilor Interne și că relațiile bilaterale dintre cele două guverne se dezvoltă pozitiv, inclusiv prin schimb de experiență și implementarea proiectelor comune. Totodată, Artur Michalski a confirmat disponibilitatea părții polone de a consolida relațiile de colaborare pe linia afacerilor interne, în special în contextul procesului de liberalizare a regimului de vize cu UE, prin schimbul de experiență și implementarea unui șir de activități în cooperare cu partenerii din Republica Moldova. În acest sens, Excelența Sa a informat despre intenția secretarului de stat din cadrul Ministerului de Interne al Poloniei privind efectuarea unei vizite de lucru în Republica Moldova, pentru a discuta perspectivele și prioritățile de cooperare moldo-polonă în domeniul afacerilor interne și consolidării capacităților MAI.

În context, ministrul Recean a subliniat faptul că experiența Poloniei în acest sens este una foarte bună, iar perspectivele pe termen lung sînt foarte importante, apreciind disponibilitatea Secretarului de Stat din cadrul Ministerului de Interne, Piotr Stachańczyk, de a efectua o vizită oficială în Republica Moldova.

De asemenea, Dorin Recean a menționat că în procesul de reformare a instituției, un rol deosebit îl constituie instruirea angajaților poliției, combaterea corupției, obținerea rezultatelor cît mai eficiente în activitatea polițienească. Colaborarea cu partenerii europeni în domeniul combaterii traficului de droguri, de persoane, furturilor de automobile, migrației ilegale etc. reprezintă o prioritate în procesul de reformare și consolidare a capacităților operaționale ale poliției din Republica Moldova.

Excelența Sa a confirmat sprijinul părții polone de a consolida cooperarea în domeniu, remarcînd interesul de a desfășura unele activități în comun, precum și purtarea unor discuții la nivel operațional.

Cor. DREPTUL

Reguli de protecție pe gheața din bazinele acvatice

Instabilitatea timpului din perioada iernii creează probleme care pun viața oamenilor în primejdie. Printre acestea se include și pericolul de pe gheața din bazinele acvatice. Astfel, potrivit datelor statistice, pe parcursul sezonului rece al anului trecut, prădă gheții au căzut 17 persoane, dintre care 3 minori. Tot în această perioadă, 28 de persoane, dintre care 6 minori, au fost salvați de sub gheață.

Ținând cont de situația dată, MAI vine cu un șir de recomandări pentru a evita problemele ce apar atunci când facem o plimbare pe gheață.

Așadar, în primul rând trebuie să dăm dovadă de maximă prudență, atunci când simțim pe gheață și să ținem cont că în centrul lacurilor, râurilor gheața este mai subțire decât lângă mal, iar în locurile de confluență a pârâielor și în cele de scurgere a deșeurilor industriale, apa nu îngheață deloc sau dacă îngheață, aceasta are o grosime neînsemnată.

Iarna, în timpul pescuitului este necesar să ne gândim mai întâi de toate la securitatea personală și apoi la pescuit.

Mergând pe gheață, trebuie să fim gata în orice moment, atunci când crapă gheața să ne eliberăm imediat de greutate. În măsura posibilităților, vom trece locurile periculoase numai cu asigurare, deplasându-ne cu pași alunecați. De asemenea, este necesar să avem

sub zăpadă grosimea gheții este mult mai mică și trebuie să fim atenți în orice moment, pentru că putem da de ochiuri de apă sau crăpături.

Dacă în timpul deplasării am depistat sub picioare crăpături, nu vom intra în panică și nu vom fugi de pericol, ci ne vom culca lent pe gheață și ne vom rostogoli spre locul fără pericol.

Cît privește acordarea primului ajutor celor aflați în pericol pe gheață, aceasta este posibil numai în sectorul permis de trecere. În timpul acordării ajutorului vom acționa imediat, hotărâți, dar foarte atenți. Încurajându-l pe sinistrat, vom oferi obiectul de salvare de la distanța de 3 - 4 metri.

În cazul în care am fost noi victime, ne vom elibera din gheață, vom scoate, scurge și din nou vom îmbrăca hainele, deplasându-ne imediat spre localitatea apropiată sau, în funcție de situație, vom aprinde focul și vom încălzi sinistratul, dîndu-i o parte din vestimentația personală.

Nu permiteți degerarea și înghețarea ființei umane. Chemați salvatorii sau ambulanța.

Cor. DREPTUL

întotdeauna la îndemînă o funie cu lungimea de 12-15 metri și să punem alături de gaura de pe gheață o scîndură sau o creangă mare. Nu vom sări pe blocurile de gheață rupte, ele ar putea să ne reziste la greutate și să se răstoarne.

La fel, nu ne vom deplasa pe gheață singuri și nu trebuie să încercăm să verificăm rezistența gheții cu piciorul.

Totodată, vom lua în calcul că

Recomandări de prevenire a cazurilor de hipotermie

Numărul victimelor înregistrate în urma gerurilor din ultimele ierni devine tot mai mare. Ținând cont de situație, pentru prevenirea cazurilor de hipotermie, Ministerul Afacerilor Interne recomandă cetățenilor să se îmbrace gros, utilizînd haine ușoare și impermeabile.

Copiii trebuie îmbrăcați cu mai multe rînduri de haine, corespunzător vremii. În casă, copilul trebuie să poarte cel puțin două rînduri de haine subțiri, care să-i acopere picioarele și mîinile.

Expunerea îndelungată la temperaturi scăzute și aflarea în locuri deschise, unde suflă vîntul, trebuie evitate, de asemenea, și activitățile fizice intense, deoarece transpirația favorizează apariția hipotermiei. Hainele trebuie păstrate uscate, de altfel, corpul pierde repede căldura dacă pielea este umezită de ploaie, zăpadă sau transpirație.

Pentru prevenirea deshidratării, este necesar de a consuma, în cantități mai mari, lichide calde (lapte, ceai), însă nu cofeinizate.

Locuințele trebuie încălzite adecvat, evitînd utilizarea instalațiilor improvizate, care pot duce la

intoxicații cu monoxid de carbon. La fel, trebuie evitat consumul de băuturi alcoolice care favorizează pierderea de căldură din organism.

Totodată, MAI face apel la receptivitatea oamenilor vizavi

de vecinii în etate, cărora este necesar să le acordăm ajutorul sau să sesizăm autoritățile administrației publice locale. În cazul în care depistăm în stradă persoane în stare de inconștiență, trebuie să le acordăm primul ajutor, anunțînd poliția și instituțiile medicale la numerele de urgență respective.

„Sesizați imediat orice caz de dispariție a minorilor, pentru întreprinderea măsurilor urgente de depistare a acestora”, se precizează într-un comunicat al Direcției Informare și Relații Publice a MAI.

L. D.

Protejați-vă buzunarele de hoți

Articolul 192 al Codului penal al Republicii Moldova clasifică pungășia drept o acțiune în scopul sustragerii bunurilor altei persoane din buzunare, geți sau din alte obiecte prezente la persoană. Și cum simțim în anotimpul iernii, cînd ne îmbrăcăm haine mai groase – aceasta le creează pungășilor pîrghii mai mari de a ne lăsa cu buzunarele goale.

Astfel, întru asigurarea protecției bunurilor personale, Ministerul Afacerilor Interne recomandă cetățenilor:

- Nu purtați portofelul, banii sau alte valori în buzunarul din spate al pantalonilor sau în cele laterale ale hainelor și paltoanelor, precum și cele de la cămașă, deoarece acestea reprezintă locurile care sînt controlate cel mai frecvent de către hoții de buzunar;
- Păstrați portofelul și banii în buzunarul interior și asigurați închiderea lui cu nasturi sau fermoar. Un buzunar bine asigurat descurajează hoții;
- Trageți mare atenție la persoanele pe care le vedeți des în preajma dumneavoastră în piață și magazine;

- Țineți geanta în față, protejînd-o cu mîna;

- Fiți atenți la persoanele care au piese de îmbrăcăminte sau plase goale pe mîna; un hoț folosește astfel de obiecte pentru a ascunde de privirile străine manipulările mîinii;

- În spații aglomerate (piețe, gări, magazine) fiți mai vigilenți decît de obicei;

- Dacă vă simțiți înconjurat sau simțiți împins în transportul public, schimbați-vă imediat locul;

- Pregătiți din timp banii pentru achitarea călătoriei în transport, nu scoateți în evidență banii din geantă în prezența persoanelor aflate în transport;

- Țineți în vizor bunurile personale, cînd vă deplasați în transportul public, în special în orele

de vîrf cînd transportul este ticsit cu pasageri;

- Cînd anotimpul este posomorît sau ploaie, și așteptați transportul la stație, acordați atenție bunurilor pe care la aveți la dvs., deoarece hoțul se folosește de momentul cînd atenția și gîndurile dvs. sînt sustrate;

- Nu ezitați să luați atitudine atunci cînd simțiți martorul unei infracțiuni.

Victimă a hoților de buzunar poate deveni oricine, indiferent de vîrstă sau gen, iar evitarea acestei situații neplăcute depinde, în majoritate, de fiecare persoană în parte.

În cazul în care ați sesizat că vă lipsește ceva din geantă sau buzunare, alertați imediat Poliția la numărul de telefon 902.

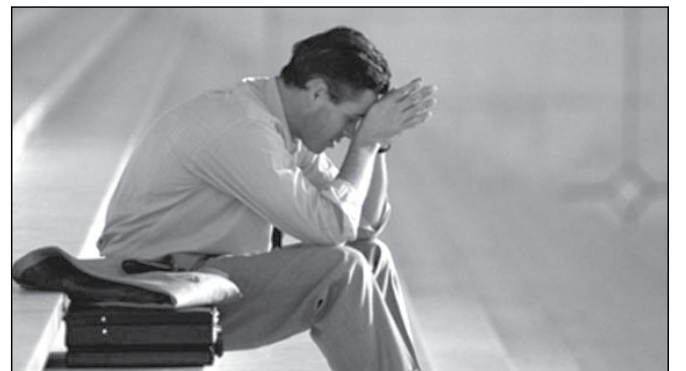
Mii de salariați depun plîngeri la Inspecția Muncii

Mii de plîngeri continuă să fie depuse la Inspecția Muncii, în pofida măsurilor de prevenire aplicate patronilor care nu respectă legislația. Potrivit datelor oferite de inspectorii, anul trecut au fost depistate peste 60 de mii de cazuri în care s-au încălcat normele de securitate, dar și drepturile muncitorilor.

Inspecția Muncii anunță că cel mai des angajații se plîng de încălcarea regimului de muncă și a normelor de securitate. Aceștia sînt nemulțumiți și de întîrzierile nejustificate a plății salariilor, precum și de refuzul angajatorilor de a oferi compensații și premii.

În 2012 au intrat în vigoare noile amendamente la Codul muncii și Codul contravențional, prin care au fost majorate amenzile pentru încălcarea legislației muncii, inclusiv pentru achitarea salariilor „în plic”. Conform acestor

modificări, amenzile ajung pînă la 10 mii de lei. Anul trecut, angajații au depus trei mii de plîngeri la Inspecția Muncii.

modificări, amenzile ajung pînă la 10 mii de lei. Anul trecut, angajații au depus trei mii de plîngeri la Inspecția Muncii.

Moldova regresează la capitolul libertatea presei

Anul trecut, Republica Moldova a regresat la capitolul libertatea presei. Informația se conține într-un raport al organizației „Reporterii fără Frontiere” (RSF). Astfel, potrivit clasamentului, țara noastră ocupă locul 55, după o cădere de două poziții. Moldova se află între Argentina și Ungaria, la cîteva poziții distanță de Japonia și Italia.

Pentru al treilea an consecutiv, lider în topul clasamentului este Finlanda, care, potrivit reprezentanților organizației, respectă cel mai mult libertatea presei.

Finlanda este urmată de Olanda, Norvegia, Luxemburg și Andorra. Statele Unite ale Americii ocupă locul 32, în urcare cu 15 poziții. La polul opus, pe ultimele locuri se află Turkmenistanul, Coreea de Nord și Eritreea.

În ceea ce privește țările vecine, România

ocupă locul 42. Poziția actuală este în urcare cu cinci locuri, față de anul trecut. Ucraina ocupă locul 125, în cădere cu 10 poziții.

De asemenea, Rusia a căzut în clasament și ocupă locul 148, după ce anul trecut a ocupat locul 142. După întoarcerea la președinție a lui Vladimir Putin, represuniile s-au intensificat, în urma valului de proteste fără precedent ale opoziției, se notează în raportul RSF.

În clasament au fost incluse 179 de țări. Pentru prima dată, organizația „Reporterii fără Frontiere” publică un indice anual al libertății presei. Acesta reprezintă un instrument analitic care măsoară nivelul general al libertății de exprimare în întreaga lume. Pentru anul trecut, acest indice este de 3,395 de puncte, o cifră de referință pentru anii următori.

● La solicitarea cititorilor

Centrul de reabilitare a victimelor violenței în familie

Centrul de reabilitare a victimelor violenței în familie este o instituție specializată care oferă plasament temporar și asistență victimelor violenței în familie. Centrul își organizează activitatea în baza următoarelor principii:

- 1) respectarea și promovarea drepturilor, intereselor și demnității persoanelor asistate;
- 2) respectarea interesului superior al copilului și a drepturilor lui;
- 3) nediscriminarea;
- 4) asigurarea confidențialității și eticii profesionale;
- 5) respectarea opiniei persoanei asistate (adult sau copil);
- 6) interdisciplinaritate și multidisciplinaritate;
- 7) asigurarea accesului la servicii de calitate;
- 8) deschidere către comunitate.

Scopul Centrului este de a oferi plasament temporar, asistență victimelor violenței în familie, socializare și reintegrare în familie și/sau comunitate. Centrul are ca obiect de activitate acordarea, în mod gratuit de servicii sociale specializate, în conformitate cu standardele minime de calitate și răspunde nevoilor specifice și reale ale fiecărei persoane asistate:

- 1) asigură primire, protecție și plasament temporar victimelor violenței în familie;
- 2) asigură servicii de igienă personală;
- 3) oferă asistență juridică, socială, psihologică și medicală de urgență;
- 4) acordă suport informațional pentru găsirea unei locuințe, a unei instituții preșcolare sau preuniversitare;
- 5) acordă educație non-formală în vederea asimilării cunoștințelor și deprinderilor necesare integrării sociale;
- 6) promovează socializarea și dezvoltarea relațiilor cu comunitatea și/sau familia;
- 7) facilitează accesul și

informează beneficiarul despre sistemul de protecție socială;

8) elaborarea, în comun cu beneficiarul, a planului individual de protecție împotriva oricărei forme de intimidare, discriminare, abuz și exploatare;

9) sprijină cuplul părinte-copil/copii în vederea dezvoltării autonomiei care ar favoriza reintegrarea acestuia în familie și/sau comunitate;

10) monitorizează situația postintegratoare a beneficiarilor în familie și în comunitate.

Aflarea beneficiarilor în Centru nu va depăși 3 luni, perioadă în care autoritățile și personalul Centrului, în comun cu beneficiarul vor găsi o soluție durabilă. Capacitatea maximă a Centrului este de până la 30 de persoane. Centrul este amenajat conform standardelor de calitate, în corespundere cu

particularitățile individuale și de vîrstă ale beneficiarilor. Asistența fiecărui beneficiar se realizează în baza planului individual de intervenție, elaborat de către asistentul social coordonator de caz din cadrul Centrului. Referirea beneficiarului către alte servicii specializate din comunitate și reintegrarea în familie și/sau în comunitate este coordonată cu echipa multidisciplinară.

Centrul:

– oferă, în limitele competenței sale și în funcție de necesitățile beneficiarilor, asistență medicală. Asistența medicală primară și specializată sînt asigurate de unitățile medicale teritoriale, conform

legislației;

– asigură servicii de reintegrare a victimei în familie și/sau comunitate prin:

- 1) lucrul cu familia beneficiarului;
- 2) referirea la servicii de orientare profesională;
- 3) facilitarea angajării în câmpul muncii;
- 4) monitorizarea și evaluarea situației pentru o perioadă de un an din momentul reintegrării în familie și/sau comunitate;
- 5) asigurarea accesului copiilor la serviciile educaționale comunitare (școală, grădiniță etc.).

Serviciile educaționale sînt oferite de către instituțiile de învățămînt din comunitate. Angajații Centrului asigură asistența educațională copiilor la pregătirea temelor pentru acasă. Nu pot beneficia de serviciile oferite de Centru persoanele violente (verbal și/sau fizic), cele aflate sub influența alcoolului, drogurilor, persoanele cu afecțiuni contagioase, persoanele care la moment se află în stare de afect. Calitatea serviciilor prestate de Centru urmează a fi evaluată periodic de către organul de acreditare a serviciilor sociale. Pentru asigurarea securității beneficiarilor, Centrul beneficiază de securitate și pază,

conform legislației. Autoritățile administrației publice locale, în caz de necesitate, pot să acorde edificii pentru activitatea centrelor.

Grupul de beneficiari ai serviciilor oferite de Centru este reprezentat de persoane victime ale violenței în familie, constituit din femei, bărbați și cuplul mamă-copil/copii, tată-copil/copii. Copiii pot fi plasați în Centru numai fiind însoțiți de către părinte sau reprezentantul lor legal. Plasarea individuală a copiilor nu este admisă. Centrele urmează a fi specializate după criteriul de sex al beneficiarilor (centre de reabilitare a femeilor victime ale violenței în familie și centre de reabi-

litare a bărbaților victime ale violenței în familie, după caz). Plasarea beneficiarului adult în Centru are loc la solicitarea directă a beneficiarului sau cu prezentarea dosarului personal al beneficiarului de către organul teritorial de asistență socială, organul afacerilor interne, referirea acestuia de către alte autorități ale administrației publice locale, alte instituții abilitate. Plasarea beneficiarilor are loc în cazul în care se atestă un pericol iminent pentru viața sau sănătatea beneficiarului sau/și al copilului/lor săi. Plasarea beneficiarului în Centru este benevolă, are un caracter temporar și include întocmirea dosarului beneficiarului, evaluarea complexă și stabilirea planului individual de intervenție. Dosarul personal al beneficiarului este completat de specialiștii Centrului. Evaluarea complexă a beneficiarului se realizează de către managerul de caz, în comun cu asistentul social comunitar. Planul individual de servicii se revizuieste lunar, sau ori de cîte ori este necesar pentru a fi readaptat la nevoile sociale nou apărute. Serviciile acordate menționate mai sus vor fi asigurate de către personalul de specialitate angajat în Centru, de partenerii Centrului, voluntari din partea ONG-urilor cu care colaborează Centrul. Pentru fiecare beneficiar al Centrului se va întocmi un dosar individual care să cuprindă date personale, date despre familie, profesionalizare, fișă medicală, alte acte necesare și utile pentru fiecare caz în parte, o anchetă socială care să evidențieze cauzele situației de risc social și planul personalizat de intervenție. Pregătirea ieșirii beneficiarului din Centru se efectuează de către managerul de caz sub supravegherea managerului Centrului și în colaborare cu organul teritorial de asistență socială și protecție a familiei și echipa multidisciplinară.

După ieșirea beneficiarului din Centru, serviciile de consiliere, acompaniere și suport emoțional rămîn la dispoziția beneficiarului pînă la integrarea sa deplină în familie și/sau comunitate.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

? Care sînt restricțiile legale referitoare la interdicerea căsătoriei între anumite persoane și cine are dreptul să ceară nulitatea căsătoriei?

Marina Deliu,
mun. Chișinău

Potrivit art.15 din Codul familiei, nu se admite încheierea căsătoriei între:

- a) persoane dintre care cel puțin una este deja căsătorită;
- b) rude în linie dreaptă pînă la al IV-lea grad inclusiv, frați și surori, inclusiv cei care au un părinte comun;
- c) adoptator și adoptat;
- d) adoptat și rudă a adoptatorului în linie dreaptă, pînă la al II-lea grad inclusiv;
- e) curator și persoană minoră aflată sub curatela acestuia, în perioada curatelei;
- f) persoane dintre care cel puțin una a fost lipsită de capacitatea de exercițiu;
- g) persoane condamnate la privațiune de libertate în perioada cînd ambele își ispășesc pedeapsa;
- h) persoane de același sex.

Conform art.42 din codul menționat, dreptul de a cere declararea nulității căsătoriei îl au următoarele persoane:

- a) soțul minor, părinții lui (tutorii), autoritatea tutelară

sau procurorul, dacă căsătoria a fost încheiată de o persoană care nu a atins vîrstă matrimonială și această vîrstă nu a fost redusă în modul stabilit. După atingerea de către soțul minor a vîrstei de 18 ani, dreptul de a cere declararea nulității căsătoriei îi aparține numai lui;

b) soțul ale cărui drepturi au fost încălcate prin încheierea căsătoriei, precum și procurorul în cazurile viciului de consimțămînt;

c) soțul care nu a știut despre existența impedimentelor la căsătorie, tutorele soțului declarat incapabil, soțul din căsătoria precedentă nedeșfăcută, alte persoane ale căror drepturi și interese au fost lezate în urma căsătoriei încheiate cu încălcarea prevederilor art.15 din același cod, precum și autoritatea tutelară sau procurorul, în cazurile menționate mai sus;

d) soțul de bună-credință și procurorul, în cazul în care a fost încheiată o căsătorie fictivă.

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Balacci Vitalie, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Chimiștilor, nr. 11, apt. 9 și a reprezentantului SRL „Terra Consulting”, cu sediul: mun. Chișinău, bdul Dacia, nr. 34/1, pentru data de 28 martie 2013, ora 13.30, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 207), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Ciutac Afanasie privind repararea prejudiciului material și moral.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

V. Orîndaș

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Rouviz”, mun. Chișinău, str. N. Bălcescu, nr. 11, apt. 77, pentru data de 21 februarie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 215, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea SRL „Indspecial-Trans” privind încasarea datoriei, sub sancțiunea aplicării efectelor corespunzătoare prevăzute în art.205, 206 din Codul de Procedură Civilă.

Judecător

Ion Gancear

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Corcinschi Dionisie, pentru data de 25 februarie 2013, ora 14.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă nr. 3Ca-24/13, la cererea OCT Chișinău către Consiliul st. Ghidighici, intervenient accesoriu Corcinschi Dionisie privind anularea deciziei.

Judecător

Aliona Danilov

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea obligatorie a cet. Juraveli Alexandr, a.n. 29.04.1979, domiciliat: mun. Chișinău, str. V. Lupu, nr. 46/1, în calitate de pîrît, și a reprezentantului SRL „Alexandr-Grup”, mun. Chișinău, str. Șciusev, nr. 56, apt. 3, în calitate de intervenient accesoriu, pentru data de 4 martie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 215, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ICS „Express-Leasing” SRL privind transmiterea gajului, sub sancțiunea aplicării efectelor corespunzătoare prevăzute în art.205, 206 din Codul de Procedură Civilă.

Judecător

Ion Gancear

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău solicită repetat prezentarea cet-lor: Marcenco Angela, dom. mun. Chișinău, str. Liviu Deleanu, nr. 9/2, apt. 56 sau mun. Chișinău, str. Gheorghe Cașu, nr. 20/3, și Onofraș Ion, dom. mun. Chișinău, str. Liviu Deleanu, nr. 9/2, apt. 56, pentru data de 11 februarie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4) în calitate de intervenienți, unde va avea loc examinarea cauzei la cererea: Modrîngă Mariana și Modrîngă Vitalie privind anularea actului administrativ și repararea prejudiciului cauzat.

Părțile să prezinte procura corespunzătoare și referință, în conformitate cu art.186 CPC al RM.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Maria Moraru

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet. Malitovscaia Cristina, pentru data de 28 februarie 2013, ora 11.30, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4) în calitate de apelant în cauza civilă nr. 2a-1431/12, la cererea APLP către: Malitovscaia Nona și Malitovscaia Cristina privind încasarea datoriei.

Judecător

Domnica Manole

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet. Ujevco Veaceslav, pentru data de 26 martie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4) în calitate de intimat în cauza civilă nr. 2a-3264/12, la cererea cet. Ujevco Svetlana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător

Domnica Manole

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cîvirjic Serghei, pentru data de 18 februarie 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei la acțiunea lui Stratulat Vitalie către: ÎS CRIS „Registru”, Grușco Serghei, Cîvirjic Serghei, Luceac Andrei, Ursu Gheorghe privind recunoașterea ca posesor de bună credință.

Judecător

Liubovi Brîzna

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ganea Ghenadie, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Doina, nr. 98, apt. 12, pentru data de 19 februarie 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei la acțiunea cet. Nichitov Gabriela.

Judecător

Ion Țurcan

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bacanu Calistrat, cu ultimul domiciliu: mun. Chișinău, str. Arborilor, nr. 11, pentru data de 20 februarie 2013, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Țurcan Alexei către: Bacanu Calistrat, executorii judecătorești: Alexeenco Olga, Oglindă Sergiu, Zamșa Valentina privind contestarea actelor executorilor judecătorești.

Judecător

Djeta Chistol

Citații în judecată

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Josan Dionisie, cu domiciliul: satul Sirota, Orhei, pentru data de 28 februarie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 506) în calitate de pîrît (intervenient), unde va avea loc examinarea cauzei la cererea reclamantei Agheeva Maria către: CIC „Fidesco” SRL, srl „Defensiva” privind încasarea prejudiciului Moral.

Judecător Silvia Gîrbu

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Global-Express”, pentru data de 14 martie 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2e-237/13, intentată de SRL „Glorinal-Grup” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Pamuk&Gaina”, pentru data de 8 februarie 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SRL „Lux-SP” privind încasarea sumei.

Judecător Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Volos Eugeniu, pentru data de 22 februarie 2013, ora 13.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 221, et. 2) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei la cererea „Microinvest” SRL către: „General Engineering Grup” SRL, Volos Eugeniu privind încasarea datoriei.

Prezența cu referință este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Aurica Us

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Balan Serghei, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Iazului, nr. 13/1, apt. 3, pentru data de 26 februarie 2013, ora 11.40, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Balan Valentina.

Prezența cu referință este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Digital Hardware”, pentru data de 13 martie 2013, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16), unde va avea loc examinarea cauzei la acțiunea SRL „Proiectehservis” privind încasarea datoriei.

Judecător E. Cobzac

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Titan-Construct” SRL, pentru data de 14 martie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16), unde va avea loc examinarea cauzei la acțiunea SRL „Gricons-Impex” privind încasarea sumei.

Judecător E. Cobzac

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Spînu Ruslan, pentru data de 15 martie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ciobau Victor privind încasarea sumei.

Judecător Gheorghe Gorun

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Prian Tir”, pentru data de 20 martie 2013, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SRL „Adenosar” privind încasarea sumei.

Judecător V. Ilașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Plast-form Grup” SRL, pentru data de 8 aprilie 2013, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SC „Ronals Prim” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Iurie Poțînga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gudima Igor, pentru data de 11 aprilie 2013, ora 14.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea CCL - 213 privind încasarea datoriei.

Judecător Iurie Poțînga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Crivouh Oleg, pentru data de 16 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Rabei Alexei privind încasarea datoriei.

Judecător Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Nichitin Iurii, pentru data de 23 aprilie 2013, ora 8.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Nichitina Jana privind desfăcerea căsătoriei și încasarea pensiei alimentare.

Judecător Veronica Negru

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Daralex Lux” SRL, pentru data de 12 februarie 2013, ora 12.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Covoare Service” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător V. Stratan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bîrca Marina Pavel, a.n. 07.07.1987, domiciliată: mun. Chișinău, str. Măcieșilor, nr. 14/1, pentru data de 18 februarie 2013, ora 12.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Colibaba Tatiana privind contestarea posesiunii, folosirii bunului imobil.

Judecător Luiza Gafton

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Daur&C” SRL, pentru data de 19 februarie 2013, ora 14.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii depusă de ÎS „Întreprinderea de Reparare și Exploatare Auto” privind încasarea datoriei.

Judecător Maria Țurcan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Kovalik Evghenii, pentru data de 20 februarie 2013, ora 14.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 8) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Kovalik Iulia privind desfăcerea căsătoriei.

Judecător Virgiliu Buhnaci

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Gnatiuc Alexandru în calitate de pîrît și Filimonova Elena în calitate de intervenient accesoriu, pentru data de 22 februarie 2013, ora 15.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Vîrlan Alexandru către Gnatiuc Pavel privind încasarea prejudiciului cauzat.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Viorica Mihaila

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Bezmenov Serghei și Burdin Iulia, pentru data de 27 februarie 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, sala nr. 1) în calitate de pîrîți în cauza civilă la cererea cet. Maxim Victoria privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Serghei Dimitriu

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Răcilă Lucia, pentru data de 1 martie 2013, ora 14.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii lui Ciorbă Andrei privind desfăcerea căsătoriei.

Judecător S. Teleucă

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Criconst&CO”, pentru data de 4 martie 2013, ora 10.10, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii depusă de SRL „Iorgov&C” privind încasarea datoriei.

Judecător S. Teleucă

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Motoșenco Vitalii și Teriohin Ghenadii, pentru data de 7 martie 2013, ora 12.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrîți, unde va avea loc examinarea cererii ÎCS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Ecaterina Silivestru

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SA „Semnal”, cu sediul: mun. Chișinău, str. Bucuriei, nr. 12,,A”, pentru data de 11 martie 2013, ora 14.20, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 8) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Olaru Ioana către: Tihon Șt., Tihon T., privind evacuarea forțată din imobil fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea prejudiciului material și cererea reconvențională a cet-lor: Tihon Șt., Tihon T., Tihon Tudor către: Olaru Ioana, SA „Semnal” privind anularea ordinului SA „Semnal” și recunoașterea dreptului de proprietate.

Judecător Virgiliu Buhnaci

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Chirilovschii Vladimir și Chirilovschii Eugeniu, pentru data de 13 martie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea: Cooperativa de Exploatare a Garajelor nr. 16, privind încasarea datoriei.

Judecător V. Stratan

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mihaliova Natalia, a.n. 05.07.1977, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Maria Drăgan, nr. 38, bloc 1, apt. 7, pentru data de 20 februarie 2013, ora 14.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Bobuh Evghenii privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Ludmila Ouș

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Filinit”, pentru data de 26 februarie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SRL „Auto Invest Construct” privind încasarea sumei.

Judecător Ina Dutca

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gheorgheșenco, Natalia, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. M. Sadoveanu, nr. 121, pentru data de 21 februarie 2013, ora 9.20, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SRL „Orhei-Gaz” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Viorelia Varaniță

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Beșeti Raisa Hristofor, a.n. 02.04.1964, cu ultimul domiciliu: satul Brănești, Orhei, pentru data de 26 februarie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Beșeti Gheorghe privind desfăcerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Viorelia Varaniță

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Labontu Constantin Toader, cu ultimul domiciliu: satul Pohrebeni, Orhei, pentru data de 26 februarie 2013, ora 11.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ursachi Ala Gheorghe privind desfăcerea căsătoriei.

Judecător Sergiu Procopciuc

Judecătoria Ialoveni solicită prezentarea cet. Ionescu Dumitru Grigore, domiciliat: or. Ialoveni, str. Victoriei, nr.7,,A”, pentru data de 28 februarie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (Ialoveni, str. Prieteniei, nr. 4, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Jentemir Ilie către firma de producție și comerț „Mob.Cons. Țimplar” SRL, Ialoveni privind restituirea împrumutului de 94 500 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Sciastlivii

Judecătoria Florești solicită prezentarea reprezentantului SRL „Elena Cepraga&Co”, cu sediul: or. Florești, str. Gării, nr. 58, pentru data de 4 martie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (Florești, str. M. Eminescu, nr. 1, bir. 5) în calitate de reclamat în cauza civilă la cererea SAR „Moldcargo” SA privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Lilia Gavriluic

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM,solicită prezentarea obligatorie a cet-lor: Cebotărică Galina, Glavan Victor, domiciliati în satul Sofia, Drochia, pentru data de 13 martie 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (Drochia, str. 31 August 1989, nr. 7, bir. 8) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de ÎCS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător L. Lupașcu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Cros TV” SRL, cu sediul: mun. Chișinău, satul Băcioi, pentru data de 2 aprilie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii SC „Media International” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Miron

ANUNȚ

Se anunță, pentru data de 18 februarie 2013, ora 10.00, licitația publică privind vânzarea bunurilor mobile: mașini automate pentru vânzarea băuturilor, care conțin dispozitive de încălzire sau de răcire (refrigerare) „Cristallo 400” - 17 unități, ce aparțin debitorului SRL „Adelfia”, în scopul executării documentului executoriu nr. 2-4400/12, din 19.09.2012, emis de Judecătoria Buiucani mun. Chișinău. Prețul inițial de vânzare a bunului scos la licitație constituie 136 000 lei.

Doritorii de a se familiariza în prealabil cu bunurile expuse la licitație, cu condițiile și procedura de vânzare, pot contacta executorul judecătoresc Ruslan Ciobanu: tel. mob. 069760077, mun. Chișinău, bdul Decebal, nr. 99/3, of. 513.

Executor judecătoresc Ruslan Ciobanu

ANUNȚ

Executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, deținînd dosarul de executare nr. 056-167r/13, din 27.04.12, citează pentru data de 7 februarie 2013, ora 10.00, debitorul SRL „Survant”, c/f-1003600031741, pentru a lua cunoștință de materialele dosarului de executare nominalizat, inclusiv procesul verbal de sechestrul din 18.10.12 și raportul de evaluare din 13.12.12, a mijlocului de transport „Volvo XC90”, caroseria nr. YV1CZ59G741036126, evaluat la - 112 282 lei, pe adresa: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 336.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Elena Carpenco**, judecător, Ceadâr-Lunga; **Mariana Pitic**, judecător, Centru, detașat, INJ; **Tatiana Avasiloaie**, judecător, Căușeni; **Ion Goncearuc**, judecător, Florești; **Sergiu Godorogea**, judecător, Rîșcani; **Petru Cocitov**, judecător, Soroca.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La Mulți Ani!

**membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul
și Revista Națională de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel
de unire și sprijin. Vă sintem recunoscători
că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămîne alături de Dvs.**

Cum scăpăm de emoțiile negative?

Unul dintre secretele care vă permit să trăiți viața din plin este să vă permiteți să simțiți orice și să nu vă cramponați în emoții negative. Fiecare sentiment pe care îl simțiți este real și, de foarte multe ori, ne facem mai mult rău, încercînd să nu avem emoții negative decît dacă le-am lăsa să se exprime. Iată cîteva sugestii pentru a trece prin emoțiile negative în loc să căutați căi să le ocoliți.

Țelul suprem în dezvoltarea personală este să învățați să vă descurcați cu orice va confrunțați. Nu puteți face acest lucru dacă veți nega că uneori reacționați greșit. Majoritatea dintre noi nu încercăm niciodată să ne ascundem emoțiile negative; trebuie să extindem această filozofie la toate emoțiile.

Emoțiile nu sînt mai mari decît noi. Nu vă temeți dacă o emoție va copleși; în realitate acest lucru nu se întîmplă niciodată. O emoție devine din ce în ce mai puternică pe măsură ce puneți mai multă energie în negarea ei. Teama, furia, vina și resentimentele – acestea sînt precum niște copii care vă trag de picioare. Devin din ce în ce mai zgomotoși pînă le acordați un pic de atenție. Odată ce obțin acest lucru, dispar.

Ancorați-vă în prezent și conștientizați ceea ce simțiți. Este un mare lucru

să conștientizați exact ce simțiți. De exemplu, există o mare diferență între a fi înspăimîntat și a fi împietrit de frică, dar de cele mai multe ori nu vedem diferența. Generalizăm sentimentul și spunem că ne este frică. Așadar, trebuie să

reață de un sentiment negativ în cel mult 5 minute.

Nu uitați de puterea cuvintelor scrise. De multe ori, cînd emoțiile negative vă copleșesc, gîndurile vă trec de-a valma prin cap, scriind pe hîrtie tot ce

învățăm să recunoaștem ceea ce simțim cu adevărat.

Nu încercați să negați ceea ce simțiți. Poate că uneori vi se pare că sentimentele negative vă pot sta în calea realizării obiectivelor. Dar nu emoțiile negative sînt cele care vă împiedică să progresați, ci timpul pe care îl acordați acestora. Majoritatea dintre noi se elibe-

vă trece prin minte, puteți conștientiza care vînt adevăratele sentimente și vă puteți elibera de acestea.

Conștientizați care este răspunsul dumneavoastră la frică. Sînt oameni care, atunci cînd se tem să facă ceva, se îmbolnăvesc. Încercați să vă dați seama care este răspunsul la frică și treceți la acțiune!

Meridian juridic

O capră a cîștigat un proces de judecată

Magistrații unui tribunal din Australia s-au confruntat cu unul dintre cele mai neobișnuite cazuri. Judecătorii au trebuit să facă dreptate într-un caz în care martorul principal și, totodată, vinovatul a fost o capră.

Totul a început în vara anului trecut, după ce capra Gary a gustat din florile plantate în fața unui muzeu de artă contemporană. Pentru fapta animalului, proprietarul a fost amendat cu 300 de euro, și astfel s-a ajuns la judecată.

Deși toate probele demonstau vinovăția caprei, avocații au reușit să convingă instanța că actul nu a fost premeditat, așa că amenda a fost anulată.

Întrebunțări inedite ale cuptorului cu microunde

Cuptorul cu microunde și-a cîștigat pe parcursul anilor un loc de cinste în bucătăriile din toată lumea. Chiar dacă întrebunțarea lui principală este încălzitul sau gătitul semipreparatelor, se pare că acesta poate fi folosit și la alte sarcini.

Primul cuptor cu microunde a fost inventat de inginerul american Percy Spencer și a apărut pe piață în urmă cu șase decenii. Încă de atunci, invenția a devenit o ustensilă nelipsită din bucătăriile tuturor, revoluționînd felul în care mîncarea poate fi gătită.

Deși principala sa menire este aceea de a simplifica încălzitul produselor culinare, se pare că un cuptor cu microunde poate avea mai multe întrebunțări în casă, notează tabloidul britanic „Daily Mail”.

Coloratul hainelor poate fi făcut cu ajutorul cuptorului cu microunde. Procedura este una destul de simplă. Un pachet de colorant diluat într-un recipient de 200 de ml. de apă rece, peste care se mai adaugă încă 400 de ml., este baza în care se pot colora aproximativ 225 de grame de material. Conținutul de colorant cu apă trebuie pus apoi în cuptorul cu microunde timp de patru minute la putere maximă. Materialul folosit trebuie spălat în apă rece și lăsat să se usuce la soare.

Gătitul porumbului poate fi, de asemenea, o operațiune dusă la bun sfîrșit cu ajutorul cuptorului cu microunde. Porumbul trebuie înfășurat într-un prosop de hîrtie, ud și lăsat apoi în cuptorul cu microunde timp de cinci minute. Porumbul se scoate din prosop și se servește cu unt și sare.

Înlăturarea gumei de mestecat de pe haine a fost întotdeauna o sarcină destul de grea. Cu toate acestea, cuptorul cu microunde poate fi folosit pentru a scoate guma din orice articol vestimentar. Porțiunea care are gumă pe ea trebuie umezită cu oțet, apoi haina trebuie pusă în cuptorul cu microunde și lăsat la încălzit. Guma se va înlătura foarte ușor de pe articolele vestimentare.

Ceara epilatoare folosită de către persoanele de sex feminin poate fi topită foarte ușor la cuptorul cu microunde. Recipientul în care se află aceasta trebuie încălzit timp de zece secunde în cuptorul setat la putere de 80%.

Sterilizarea borcanelor sau a bureților de bucătărie este o altă activitate care poate fi făcută folosind cuptorul cu microunde. Borcanele trebuie să conțină foarte puțină apă și se încălzesc în cuptor pentru aproximativ două minute sau pînă la momentul în care apa din ele începe să fiarbă. Aceași procedură trebuie făcută și cu bureții, însă aceștia trebuie îmbibați în apă curată și lăsați tot timp de două minute în cuptor.

Deși poate părea ciudat, spălătul ciorapilor poate fi făcut în interiorul unui cuptor cu microunde. Șosetele trebuie puse într-un recipient cu apă și detergent și lăstate timp de zece minute pe puterea maximă a cuptorului.

Ca măsuri de siguranță, este indicat ca în cuptorul cu microunde să nu introduceți materiale din fier și să nu lăsați copii să aibă acces la el.

Caleidoscop

Singurătatea este periculoasă pentru sănătate

Singurătatea poate influența starea de sănătate a unei persoane, la fel ca stresul, au constatat oameni de știință de la Universitatea Ohio, potrivit „Science Daily”.

Cercetătorii au descoperit că traiul în condiții de izolare afectează sistemul imunitar al oamenilor.

„Lipsa relațiilor interumane poate duce la o gamă largă de probleme de sănătate, inclusiv la moartea prematură”, a explicat Lisa Jaremka, coordonatoarea studiului.

Cercetătorii au aflat cîte zile pe an ne simțim bine

Oamenii sînt în formă excelentă doar 61 de zile pe an. În restul timpului, organismul se luptă cu diferite boli, precum

răceli, gripe, dureri de gît și crampe musculare. La această concluzie au ajuns cercetătorii britanici, în urma unui studiu la care au participat 2000 de oameni.

Potrivit analizei, persoanele se simt rău, în medie, o dată la două săptămîni, iar de cel puțin opt ori pe an se confruntă cu anumite afecțiuni.

Specialiștii au mai stabilit că oamenii se pot simți cel mai rău într-o zi de luni, la ora 11.35, iar cel mai bine – sîmbăta, la prînz.

Cafeaua ar putea dispărea. Află de unde vine pericolul

Cafeaua ar putea dispărea. Și asta, deoarece o ciupercă a invadat o treime dintre cele peste 900 000 de hectare de culturi

din America Centrală, iar autoritățile sînt neputincioase. Potrivit informațiilor, parazitul decolorează și usucă frunzele de cafea.

Un prim bilanț al pagubelor arată deja o pierdere de două milioane de saci de cafea, în valoare de 300 de milioane de dolari.

Plantațiile de cafea din America Centrală sînt deținute de mai bine de 300 000 de producători. Cei mai mulți dintre ei sînt întreprinzători mici și mijlocii, care nu pot gestiona această problemă.

Autoritățile guvernamentale și producătorii vor încerca să controleze invazia prin înlăturarea frunzelor infectate, utilizarea sistemelor de umbrire și plantarea semințelor rezistente la ciuperci.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 13/13 sp